

Nota van Zienswijzen

Behorende bij de Ontwerp-legger waterberging 2019 (terinzagelegging van 9 september tot 21 oktober 2019). Ter bescherming van de persoonsgegevens van de indieners zijn alle zienswijzen geanonimiseerd.

Algemeen deel

Een kerntaak van het waterschap is ervoor te zorgen dat inwoners 'droge voeten' houden. Om wateroverlast tot een maatschappelijk aanvaardbaar niveau te brengen zijn onder andere waterbergingsgebieden nodig. Er zijn gebieden die planologisch als waterberging worden aangewezen, die op het legger van het waterschap worden opgenomen en waar de nodige fysieke maatregelen worden getroffen om het gebied als waterberging in te richten. Deze zijn voldoende om ook op langere termijn (2050) droge voeten te houden. Naast deze zogenaamde gestuurde waterbergingsgebieden zijn er ook gronden die van oudsher van nature overstromen, vanwege bijvoorbeeld de ligging in het landschap. Deze gebieden of gronden worden aangeduid als natuurlijke overstromingsgebieden en vormen samen met de gestuurde bergingsgebieden de regionale waterberging. Tijdens perioden van hoogwater vervullen deze gebieden een waterbergende functie. De natuurlijke overstromingsgebieden zijn gebaseerd op een overstroming die eens in de 10 jaar of vaker voor komt ($T=10$).

In de provinciale Verordening Water zijn normen opgenomen die de hoogst toelaatbaar geachte kans op overstroming uitdrukken, ofwel het wenselijk geachte beschermingsniveau. Deze normen zijn bedoeld om aan te geven welke zorgplicht en inspanningsverplichting de waterbeheerder heeft. De normen zijn voor het eerst vastgelegd in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) in 2003. Het normstelsel bestaat uit basisnormen voor de gemiddelde overstromingskans per jaar uit oppervlaktewater. Voor sommige gebieden bestaat geen norm. De gebieden waarvoor geen norm van toepassing is, zijn opgebouwd uit een aantal categorieën, waaronder regionale waterbergingsgebieden, reserveringsgebieden waterberging en het NatuurNetwerk Brabant. Voor de gebieden waar geen norm of een lagere norm voor wateroverlast van toepassing is, geldt voor de waterbeheerder geen inspanningsverplichting om maatregelen te nemen om een bepaald beschermingsniveau te (blijven) garanderen. Het aangewezen gebied voldoet dan niet aan de norm want de ruimte is (in de toekomst) nodig voor het watersysteem en het is niet kosteneffectief of technisch haalbaar om maatregelen te nemen om het beschermingsniveau te realiseren.

Er zijn ook gebieden, waarvan met de kennis van nu is te zeggen dat ze in de toekomst nodig zijn om het juiste beschermingsniveau te realiseren. Dit zijn de reserveringsgebieden waterberging. Het aanwijzen van deze gebieden is noodzakelijk om de geschiktheid van het waterbergend vermogen van een gebied in de toekomst te behouden. Deze gebieden zijn begrensd op een overstroming die eens in de 100 jaar ($T=100$) voorkomt. In de Hoogwateraanpak 's-Hertogenbosch-gebied (HOWABO-gebied) zijn deze begrensd op een overstroming die eens in de 150 jaar voorkomt ($T=150$). Deze gebieden maken geen onderdeel uit van de regionale waterberging (gestuurde waterberging en natuurlijk overstromingsgebied) en zijn dus ook niet aangewezen als waterbergingsgebied in de zin van de Waterwet.

De gebieden voor regionale waterberging en de reserveringsgebieden worden vastgelegd in de Verordening water Noord-Brabant. Hiernaast worden deze gebieden ook ruimtelijk vastgelegd in de provinciale Verordening ruimte en daarmee beschermd tegen mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen die een negatief effect hebben op de functie van waterberging.

Herbegrenzing regionale waterberging

Op 26 september 2018 is de Verordening water aangepast vanwege een herbegrenzing van gebieden waar geen norm voor wateroverlast van toepassing is. Op 24 september 2019 zijn deze aanpassingen vastgelegd in de Verordening ruimte. Deze herbegrenzing is het resultaat van inzichten die voortvloeien uit toetsing van het watersysteem op basis van een nieuw klimaatscenario en nieuwe neerslagreeksen. Het is gebleken dat er in de toekomst meer ruimte nodig is om water te kunnen opvangen. De voorgestelde beekdalbegrenzing is

gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald naar een 25m hoogtegrid). Hierdoor kunnen verschillen en meer detail met de eerdere beekdalbegrenzing voorkomen.

In 2013 heeft het dagelijks bestuur van waterschap De Dommel (hierna: dagelijks bestuur) een eerste legger waterberging vastgesteld. Destijds is al aangegeven dat de legger een momentopname is omdat deze is gebaseerd op de dat moment beschikbare gegevens. Als gevolg van de herbegrenzing van deze gebieden is een actualisatie van de Legger waterberging noodzakelijk. Een actuele legger is belangrijk, omdat een waterbergingsgebied pas juridisch wordt beschermd als het zowel in het ruimtelijke spoor is geborgd en in de legger als zodanig is vastgelegd. Vanwege de vele wijzigingen is ervoor gekozen in 2019 de gehele legger waterberging te herzien.

Beantwoording zienswijzen

Nummer: 1 (O112241)

Samenvatting zienswijze:

1. Indiener geeft aan dat de intekening van de waterbergingsgebieden willekeurig en op zijn minst onzorgvuldig is gebeurd en verzoekt om aanpassing van de begrenzing met gebruik van de hoogtekaarten.
2. Graag had indiener meer gedetailleerde informatie ontvangen over het gebruikte rekenmodel omdat delen van percelen zijn ingetekend die al meer dan 50 jaar niet zijn overstroomd.
3. Opmerkelijk is dat delen van België zijn ingekleurd als waterbergingsgebied. Verder is gelet op de gestuurde waterberging ten zuidoosten van de Poppelseweg in Goirle afstemming met de bevoegde Belgische/Vlaamse autoriteiten onontbeerlijk. Indiener vraagt zich af hoe het waterschap hierin voorziet.
4. Indiener vraagt verder of deze recht heeft op nadeelcompensatie als schade wordt ondervonden door de waterberging.
5. Verder valt op dat in de ontwerp-legger binnen de gemeente Goirle slechts één gestuurd waterbergingsgebied is opgenomen, namelijk de Vloeder-zuid, terwijl op de geldende legger ook het gebied Beekse Dijk als gestuurd waterbergingsgebied is aangemerkt. Is de Beekse Dijk als gestuurd waterbergingsgebied vervallen of is de aanduiding als gestuurd waterbergingsgebied ten onrechte vergeten?
6. In het geldende gemeentelijk bestemmingsplan ter plaatse van de percelen is niet voorzien in een (mede)bestemming voor waterstaatsdoeleinden. Gezien de aangehaalde passages uit de Memorie van Toelichting moet worden vastgesteld dat de percelen niet kunnen worden aangemerkt als bergingsgebied in de zin van de Waterwet.

Beantwoording:

1. en 2. Indiener stelt dat de intekening van de waterbergingsgebieden willekeurig en op zijn minst onzorgvuldig is gebeurd. De voorgestelde beekdalbegrenzing is gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald na een 25m hoogtegrid). Hierdoor kunnen verschillen en meer detail met de eerdere beekdalbegrenzing voorkomen, ook voor percelen die in het verleden niet eerder zijn overstroomd. Dit door de nieuwste inzichten in de klimaatverandering.
3. Naar aanleiding van het onderdeel van de zienswijze, dat delen van de regionale waterberging zijn ingekleurd op Belgisch grondgebied, zal een correctie plaatsvinden van de begrenzing op de leggerkaart. Indiener merkt terecht op dat afstemming met de Belgische autoriteiten belangrijk is. Het waterschap voert hier waar nodig overleg mee.
4. Met betrekking tot het recht op nadeelcompensatie kan worden opgemerkt dat in deze gebieden geen normen van toepassing zijn, omdat het hier gaat om de ruimte die het water nodig heeft. Het waterschap heeft hier dan ook geen opgaven om te zorgen voor 'droge voeten'. Alleen indien een project tot beekherstel wordt uitgevoerd en dit leidt tot meer overstromingsrisico dan nu, maakt het waterschap daarover afspraken met de betrokkenen in de vorm van compenserende maatregelen, kavelruil of schadevergoeding. Klimaatverandering heeft het waterschap echter niet in de hand.
5. In de zienswijze wordt gevraagd of de Beekse Dijk als gestuurd waterbergingsgebied is vervallen of dat de aanduiding als gestuurd waterbergingsgebied ten onrechte is vergeten. Het waterschap heeft de Beekse Dijk per abuis niet opgenomen en zal de Ontwerp-legger waterberging 2019 hierop aanpassen.

6. Tot slot merkt indiener op dat moet worden vastgesteld dat de percelen niet kunnen worden aangemerkt als bergingsgebied in de zin van de Waterwet. De passage in de Memorie van Toelichting waar naar wordt verwezen ziet nog op situatie ten tijde van de oude Wet op de Ruimtelijke ordening.¹ De provincie Noord-Brabant heeft deze gebieden ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Ruimte. De Verordening Ruimte richt zich tot gemeenten en bevat (instructie)regels waar gemeenten in hun bestemmingsplan rekening mee moeten houden. De gemeente moet vervolgens het bestemmingsplan of de beheersverordening na de inwerkingtreding van deze (instructie)regels aanpassen met inachtneming van deze regels. Door deze gebieden vervolgens op te nemen in de legger kunnen deze als waterbergingsgebied in de zin van de Waterwet worden aangemerkt.

Aanpassing:

De begrenzing van de regionale waterberging is aangepast voor de Beekse Dijk en op de delen van de regionale waterberging die zijn ingekleurd op Belgisch grondgebied.

Nummer: 2 (O112302)

Samenvatting zienswijze: zie zienswijze onder 1.

Beantwoording: zie zienswijze onder 1.

Aanpassing: De begrenzing van de regionale waterberging is aangepast voor de de Beeks Dijk en op de delen van de regionale waterberging die zijn ingekleurd op Belgisch grondgebied.

Nummer: 3 (O112303)

Samenvatting zienswijze: zie zienswijze onder 1.

Beantwoording: zie zienswijze onder 1.

Aanpassing: De begrenzing van de regionale waterberging is aangepast voor de Beekse Dijk en op de delen van de regionale waterberging die zijn ingekleurd op Belgisch grondgebied.

Nummer: 4 (O112304)

Samenvatting zienswijze: zie zienswijze onder 1.

Beantwoording: zie zienswijze onder 1.

Aanpassing: De begrenzing van de regionale waterberging is aangepast voor de Beekse Dijk en op de delen van de regionale waterberging die zijn ingekleurd op Belgisch grondgebied.

Nummer: 5 (O112297)

Samenvatting zienswijze:

De indiener van de zienswijze wil geen waterberging op percelen. Als wel water wordt geborgen op zijn percelen wil de indiener graag een garantie dat de schade wordt vergoed.

Beantwoording:

De voorgestelde beekdalbegrenzing is gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald na een 25m hoogtegrid). Hierdoor kunnen verschillen en meer detail met de eerdere beekdalbegrenzing voorkomen, ook voor percelen die in het verleden niet eerder zijn overstroomd. Dit door de nieuwste inzichten in de klimaatverandering.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 30 818, nr. 3, pagina 44 – 45.

Met betrekking tot het recht op nadeelcompensatie kan worden opgemerkt dat in deze gebieden geen normen van toepassing zijn, omdat het hier gaat om de ruimte die het water nodig heeft. Het waterschap heeft hier dan ook geen opgaven om te zorgen voor 'droge voeten'. Alleen indien een project tot beekherstel wordt uitgevoerd en dit leidt tot meer overstromingsrisico dan nu, maakt het waterschap daarover afspraken met de betrokkenen in de vorm van compenserende maatregelen, kavelruil of schadevergoeding. Klimaatverandering heeft het waterschap echter niet in de hand.

Aanpassing:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.

Nummer: 6 (O112342)

Samenvatting zienswijze:

Indiener brengt met de zienswijze de situatie ten tijde van hoogwater onder de aandacht. Het grootste leed kan worden voorkomen door de stroomsnelheid te verminderen, dus verhoging van de oevers of uitdiepen van de Dommel. Weghalen vervuiling is een nog betere oplossing, maar is kostbaar.

Beantwoording:

Het waterschap heeft in het kader van het project 'Gestuurde waterberging op orde' in 2018 besloten tot een wijziging van een aantal gestuurde waterbergingsgebieden. Onder meer het projectplan Valkenswaard heeft hierdoor geen doorgang gevonden. Het waterschap begrijpt dat dit erg vervelend is voor indiener. In de Ontwerp-legger waterberging 2019 wijkt hierdoor de begrenzing van de legger af van de Verordening ruimte omdat destijds nog niet bekend was dat projectplan geen doorgang zou vinden.

Het gebied is nu in de Ontwerp-legger waterberging 2019 opgenomen als natuurlijk overstromingsgebied. Het waterschap heeft voor deze natuurlijke overstromingsgebieden nieuwe berekeningen gemaakt zonder stuw en waterkeringen. De beekdalbegrenzing is gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald na een 25m hoogtegrid). Hierdoor kunnen verschillen en meer detail met de eerdere beekdalbegrenzing voorkomen. Dit door de nieuwste inzichten in de klimaatverandering.

Het beheer, onderhoud en functioneren van deze watergang maakt geen onderdeel uit van dit besluit.

Aanpassing:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.

Nummer: 7 (O112445)

Samenvatting zienswijze:

De zienswijze heeft betrekking op de gebieden van de Keersop en De Dommel en omgeving in de gemeente Bergeijk en Valkenswaard.

Indiener kan niet instemmen met de herziening van de begrenzing van de regionale waterberging omdat er nog verschillende procedures lopende zijn waardoor niet gesproken kan worden over een concrete inrichting van waterberging en natuurlijk overstromingsgebied. Zolang er nog procedures lopen en besluiten niet onherroepelijk zijn kan geen legger worden vastgesteld en moet het waterschap het besluit Ontwerp-legger waterberging 2019 intrekken.

Beantwoording:

Indiener is van mening dat er nog verschillende procedures lopende zijn waardoor niet gesproken kan worden over een concrete inrichting van waterberging en natuurlijk overstromingsgebied. In de door indiener opgesomde (besluitvormings-)procedures zien wij geen aanleiding om het Ontwerp-legger waterberging 2019 in te trekken. Mochten deze

(besluitvormings-)procedures hiertoe aanleiding geven dan wordt de legger waterberging hierop aangepast.

Aanpassing:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.

Nummer: 8 (O112447)

Samenvatting zienswijze:

Indiener richt zich met de zienswijze op het natuurgebied in en rond de Keersop langs het buurtschap Braambos. Bezwaar tegen het moment dat de legger wordt vastgesteld terwijl er nog procedures lopen die het leggerbesluit nog kunnen frustreren.

Beantwoording:

Voor beantwoording van deze zienswijze verwijzen wij naar de reactie op zienswijze 5.

Aanpassing:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.

Nummer: 9 (O112449)

Samenvatting zienswijze:

1. Het valt indiener op dat na bestudering van de legenda de natuurlijke overstromingsgebieden een nieuwe naam hebben gekregen en dat deze nu worden aangemerkt als regionale waterberging.
2. In de Ontwerp-legger waterberging 2019 zijn de percelen van indiener in het gebied Krombeemden en de Blokskens ten zuidwesten van de Turnhoutsebaan aangemerkt als regionale waterberging. Dit in tegenstelling tot de legger waterberging 2013 waarin een zeer klein oppervlak is bestempeld als natuurlijk overstromingsgebied.
3. Indiener is het niet eens met de opname van het gebied aan weerskanten van de Poppelsche Leij ten zuidwesten van de Turnhoutsebaan onder Goirle op de legger als regionaal waterbergingsgebied. Opname van de bij het agrarisch bedrijf in gebruik zijnde percelen op de legger waterberging als regionaal waterbergingsgebied betekent dat indiener op grond van de Waterwet eventuele overstromingen moet gedogen en dat hij volgens de beleidsregels van het waterschap niet in aanmerking kan komen voor vergoeding van de daardoor ontstane schade.
4. Verder valt op dat de Beekse Dijk als gestuurd bergingsgebied is vervallen. Indiener vraagt zich af of dit correct is.
5. Vanwege het feit dat voor de percelen van de heer Vermeer in het bestemmingsplan niet is voorzien in een (mede) bestemming voor waterstaatsdoeleinden, kunnen deze percelen niet als bergingsgebied worden aangemerkt in de zin van de Waterwet.

Beantwoording:

1. De regionale waterberging is overgenomen uit de Verordening ruimte en bestaat uit de natuurlijke overstromingsgebieden en de gestuurde waterbergingsgebieden. De gestuurde waterbergingsgebieden worden aangeduid met een extra arcering. De legenda bij de leggerkaarten zal hierop worden verduidelijkt.

2. en 3. De voorgestelde beekdalbegrenzing is gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald na een 25m hoogtegrid). Hierdoor kunnen verschillen en meer detail met de eerdere beekdalbegrenzing voorkomen, ook voor percelen die in het verleden niet eerder zijn overstroomd. Dit door de nieuwste inzichten in de klimaatverandering.

4. In de zienswijze wordt gevraagd of de Beekse Dijk als gestuurd waterbergingsgebied is vervallen of dat de aanduiding als gestuurd waterbergingsgebied ten onrechte is vergeten.

Het waterschap heeft de Beekse Dijk per abuis niet opgenomen en zal de Ontwerp-legger waterberging 2019 hierop aanpassen.

5. Voor wat betreft het onderdeel van de zienswijze, dat percelen van indiener niet als bergingsgebied kunnen worden aangemerkt in de zin van de Waterwet omdat in het bestemmingsplan niet is voorzien in een (mede) bestemming voor waterstaatsdoeleinden, verwijzen wij naar de reactie op zienswijze 1, onder 6.

Aanpassing:

De begrenzing van de regionale waterberging wordt aangepast door Beekse Dijk terug te zetten op de leggerkaart. Verder wordt de legenda bij de leggerkaarten verduidelijkt.

Nummer: 10 (O112488)

Samenvatting zienswijze:

De oude leggerkaarten verschillen van de nieuwe ontwerp-kaarten. De bodembreedte van de Beerze is met de uitvoering van het projectplan Waterwet Beerze Kampina verkleind waardoor peilverhoging plaatsvindt met als gevolg meer/sneller inundatie. Dit resulteert in een grotere vernatting op de omgeving waaronder de percelen van indiener.

Beantwoording:

De oude leggerkaarten verschillen inderdaad van de kaarten uit de Ontwerp-legger waterberging 2019. De voorgestelde beekdalbegrenzing is gebaseerd op een geüpdatet model van het beheergebied van waterschap De Dommel, de nieuwe klimaatstatistiek van het KNMI en actuele hoogtegegevens van het maaiveld (AHN2, opgeschaald na een 25m hoogtegrid). Ook zijn de kaarten bij de Ontwerp-legger waterberging 2019 aangepast aan de veranderingen in de natte infrastructuur zoals het projectplan Waterwet Beerze Kampina.

De overige onderdelen van de zienswijze hebben geen betrekking op de Ontwerp-legger waterberging 2019.

Aanpassing:

De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.